

Prikaz knjige

POTICANJE JEZIČNO-GOVORNOGA RAZVOJA DJECE I PREVENCIJA JEZIČNO-GOVORNIH POREMEĆAJA U ODGOJNO-OBRAZOVNOM KONTEKSTU

Daliborka Jandroković

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Urednice: Romstein, K., Širić, Lj., & Rosso, M.

Autorice: Dora Begović, Katarina Matijević, Vedrana Veić, Iva Šimundić, Natalija Bolfan-Stošić, Martina Galeković, Lidija Šmit Brleković, Helena Obučina, Rebecca Knežević, Kristina Kovačić i Ivana Šenk Gergorić

Izdavač: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

Uvez: meki (broširani)

Ukupan broj stranica: 122

Uvod

Knjiga *Poticanje jezično-govornoga razvoja djece i prevencija jezično-govornih poremećaja u odgojno-obrazovnom kontekstu* urednica Ksenije Romstein, Ljiljane Širić, Marinele Rosso te autorica Dore Begović, Katarine Matijević, Vedrane Veić, Ive Šimundić, Natalije Bolfan-Stošić, Martine Galeković, Lidije Šmit Brleković, Helene Obučine, Rebecce Knežević, Kristine Kovačić i Ivane Šenk Gergorić predstavlja stručno i metodološki utemeljeno djelo usmjereno na rano prepoznavanje, poticanje i prevenciju jezično-govornih teškoća u djece rane i predškolske dobi. Publikacija je ponajprije namijenjena odgojiteljima, studentima ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, ali i stručnim suradnicima (logopedima, pedagogima, psiholozima), učiteljima, nastavnicima te roditeljima zainteresiranim za razvoj dječje komunikacije. Posebna vrijednost knjige ogleda se u njezinoj jasnoći, praktičnoj usmjerenosti i povezivanju teorijskih spoznaja s konkretnim primjerima iz odgojno-obrazovne prakse.

Struktura i sadržaj knjige

Knjiga je koncipirana pregledno i logično, a sadržajno obuhvaća temeljne aspekte anatomije i fiziologije dišnih i govornih organa, najčešća otorinolaringološka oboljenja u dojenačkoj i dječjoj dobi, komunikacijski i jezično-govorni razvoj djece, s naglaskom na preventivno djelovanje u odgojno-obrazovnom kontekstu, odabrane komunikacijsko i jezično-govorne poremećaje razvojne dobi. Neizostavni dio knjige je i inkluzivno pedagoško okruženje u razvoju komunikacije te potpomognuta komunikacija koja bi trebala biti sastavni dio kurikula svih predškolskih i školskih ustanova budućnosti kao i fakulteta. Posebnu će pozornost u knjizi zaokupiti poglavlje disfonije i higijene dječjeg glasa koje su premalo zastupljene u javnosti i percepciji odgojitelja, učitelja, nastavnika i roditelja. Autorice polaze od osnovnih teorijskih postavki razvoja govora i jezika, pri čemu jasno razlikuju pojmove jezika i govora te objašnjavaju njihove razvojne sastavnice (fonološku, morfološku, sintaktičku, semantičku i pragmatičku razinu). Posebna se pozornost posvećuje ulozi odraslih – ponajprije odgojitelja – u svakodnevnom poticanju dječje komunikacije. Ističe se važnost kvalitetne jezične okoline, bogatog govornog uzora, interakcije i namjerno osmišljenih aktivnosti koje potiču dječji govor. Autorice naglašavaju da je poticanje jezično-govornog razvoja proces koji se odvija kontinuirano, kroz svakodnevne rutine, igru, čitanje, razgovor i zajedničke aktivnosti. Značajan dio knjige posvećen je prevenciji jezično-govornih poremećaja. U tom kontekstu obrađuju se rani pokazatelji odstupanja u razvoju, važnost ranog prepoznavanja teškoća te suradnja odgojitelja, roditelja i stručnjaka. Naglašava se kako pravodobna intervencija može značajno smanjiti kasnije teškoće u učenju, čitanju i pisanju, ali i pozitivno utjecati na socio-emocionalni razvoj djeteta.

Metodološka i praktična vrijednost

Jedna od najvećih prednosti ove knjige jest njezina praktična primjenjivost. Autorice nude konkretne smjernice, prijedloge aktivnosti i primjere dobre prakse koji se mogu neposredno primijeniti u radu s djecom. Aktivnosti su prilagođene razvojnim mogućnostima djece rane i predškolske dobi kao i djeci osnovnoškolske dobi uvažavajući individualne razlike među njima. Knjiga potiče odgojitelje, učitelje, nastavnike i stručne suradnike na refleksivnu praksu i na osvještavanje njihove ključne uloge u razvoju dječje komunikacije. Isti se ne promatraju isključivo kao provoditelji programa, već kao aktivni sudionici i su-kreatori poticajnog jezičnog okruženja. Time se dodatno naglašava profesionalna odgovornost, ali i mogućnost pozitivnog utjecaja na djetetov cjelokupni razvoj.

Znanstvena i stručna utemeljenost

Sadržaj knjige temelji se na suvremenim znanstvenim spoznajama iz područja medicine, logopedije, razvojne psihologije i pedagogije. Autorice jasno i razumljivo interpretiraju teorijske koncepte, pritom ih prilagođavaju praktičnim potrebama odgojno-obrazovnog rada. Jezik knjige je stručan, ali pristupačan, što omogućuje razumijevanje i onim čitateljima koji nemaju specijalističko logopedsko obrazovanje.

Zaključak

Knjiga *Poticanje jezično-govornoga razvoja djece i prevencija jezično-govornih poremećaja u odgojno-obrazovnom kontekstu* predstavlja vrijedno i korisno štivo za sve koji sudjeluju u odgoju i obrazovanju djece rane i predškolske dobi. Njezina snaga leži u povezivanju teorije i prakse, naglašavanju preventivnog djelovanja te jasnom isticanju uloge odgojitelja u razvoju dječje komunikacije. Djelo doprinosi podizanju svijesti o važnosti ranog jezično-govornog razvoja te pruža konkretne alate za njegovo poticanje u svakodnevnom odgojno-obrazovnom kontekstu. Zbog toga se knjiga može preporučiti kao obvezna literatura studentima (koji će je moći u jednom dahu pročitati), ali i kao vrijedan priručnik u profesionalnoj praksi odgojitelja, učitelja, nastavnika i stručnih suradnika kako u predškolskim tako i osnovnoškolskim ustanovama.